

MÓZES ELSŐ KÖNYVE

10-12. FEJEZET.

A 10. fejezetben arról olvashatunk, hogyan alakulnak ki különféle népek Noé utódaiból. Ezt a nemzetségtáblázatot valószínűleg Sém állította össze. Az Ige egy ideig Hám és Jáfet vérvonalát követi, majd eljutunk Sém vonalához, innentől kezdve pedig ezt a vérvonalat követi az Ige, mert Sémről származik majd Ábrahám, Ábrahámról Izráel népe, Izráel népén keresztül pedig eljön Krisztus – így az Ige ezt a vérvonalat követi nyomon egészen Krisztusig. Mások vérvonalát azonban csak egy ideig, hiszen az egész üzenet Jézus Krisztusban válik teljessé. Ezért aztán sok nevet és családot, akik ebből a szempontból nem fontosak, nem is említ a Biblia. Ne feledjük azonban, hogy a Biblia nem a teljesség igényével készült történelmi leírás – nem is annak szánták, hanem egy olyan leírásnak, amely elvezet Ábrahámhoz, onnan Dávidhoz, onnan pedig Krisztushoz. Amikor pedig Krisztushoz érkezünk, többé nem fontos a vérvonal, hiszen Isten addigra már bebizonyította, hogy Jézus Krisztus az ígélet szerint Dávid leszármazottja, Ábrahám leszármazottja, illetve Ádám leszármazottja.

Mózes első könyve, 10. fejezet: *„Ezek Noé fiainak, Sémnek, Hámnak és Jáfetnek a leszármazottjai, mert fiaik születtek az özönvíz után. Jáfet fiai: Gómer, Mágóg, Mádaj, Jáván, Túbal, Mesek és Tirász”* (2. vers). Gómert a sumérok elődjének tartják, Mágógot pedig a szkíták elődjének. Mádaj a médek elődje, Jáván pedig a görögöké. Meseket a mai Moszkvával, Túbalt pedig Toblenskkal hozzák összefüggésbe. Azt látjuk tehát, hogy Jáfet leszármazottjai az ázsiai és az európai népek. Így érkezünk el Gómer fiaihoz, aki az első Jáfet fiainak sorában. Tőle származnak a germán népek. *„Gómer fiai: Askenáz, Rifat és Tógarmá”* (3. vers). Tógarmá esetében az örményeket szokták említeni, Askenáz esetében pedig a germán népeket. *„Jáván fiai: Elisá, Tarsis, Kittim és Dódánim”* (4. vers). *„Ezektől ágaztak szét országaikba a szigetlakó népek, mindegyik a maga nyelve szerint, nemzetségekre és népekre tagolódva”* (5. vers) – így jutunk el Európa területére, Skandináviába, Anglia területére. Így jutunk el a kaukázusi emberfajhoz, amely Jávántól származik. *„Hám fiai: Kús, Micraim, Pút és Kánaán”* (6. vers). *„Kús fiai: Szebá, Havilá, Szabtá, Ramá és Szabteká. Ramá fiai: Sebá és Dedán”* (7. vers). Ők tulajdonképpen délre vándoroltak, és Afrika területeit népesítették be. Kánaán leszármazottjai voltak a föníciaiak. A Földközi-tenger északi partján feküdt Szidón, amelynek testvérvárosa Tírusz volt, itt éltek a föníciaiak. A jebúsziaiak Jeruzsálem környékét népesítették be, a 17. versben pedig a színiekkel is találkozunk. Feltételezik, hogy a színiek egy része keletre vándorolt, és belőlük származtak a kínaiak. Érdekes, hogy a kínaiakat mind a mai napig sino-népként emlegetik, és olvashatunk például a sino-japán háborúról. Sőt mi több, számos kínai név mind a mai napig a „sin előtaggal kezdődik.

A 8. vershez érve az egyik leszármazottnál megáll az Ige: „*Kús nemzette Nimródot. Ez kezdett hatalmaskodni a földön*” (8. vers). „*Hatalmas vadász volt ő az Úr előtt*” – ehelyett az eredeti megfogalmazást úgy kellett volna fordítani, hogy hatalmas zsarnok volt ő az Úr előtt. A vadászat ebben az esetben az emberek lelkének vadászatát jelentette. Nimród ugyanis elfordult Istentől, és egy saját vallási rendszert alakított ki, mely később a babiloni vallásként vonult be a köztudatba. Ezt a vallást tehát Nimród indította útjára, amelynek keretében később édesanyját, Semiramist kellett az embereknek imádniuk mint az ég királynőjét. Semiramis elbeszélése szerint Nimród akkor fogant, amikor ő még szűz volt. Nimród híres vadász volt. Azokban az időkben - talán épp egyszerű fegyvereik miatt -, az emberek nagyon féltek a vadon élő állatoktól, az oroszlántól, a tigristől, mivel pedig Nimród ügyes vadász volt, az emberek védelmezőjeként emlegették. Egyszer azonban vadászat közben egy vadkan felöklelte, és állítólag három napig holtan feküdt az erdőben. Három nap elmúltával viszont visszatért belé az élet, az emberek pedig elkezdték megünnepelni feltámadását: tojást festettek, és nagy ünnepeket rendeztek minden év tavaszán. Egészen véletlenül, Nimród december 25-én született, születését pedig általában úgy ünnepelték, hogy ajándékokat adtak egymásnak az emberek, részeges orgiákat szerveztek, fákat vágtak ki, és ezüsttel, illetve arannyal dekorálták otthonukban. Mindez csupán néhány generációval Noé után. Anyja, Semiramis dicséretében mint az ég királynője pedig azt látjuk, hogy a Sátán igyekezett utánozni és eltorzítani Isten munkáját. Ez a folyamat Nimróddal kezdődött, akit Tamuzként is emlegettek, és bizony ha részletesebben tanulmányozzuk a babiloni vallást, illetve ez egyes ünnepeket, megdöbbenve tapasztalhatjuk, mennyi babiloni gyakorlatot vett át a történelmi egyház. Meglepő, mennyire beszivárgott a babiloni vallási rendszer az egyházba. Isten tehát ezen a ponton megemlíti Nimródot bábeli uralkodásának kezdetén. Az ő indíttatására kezdenek az emberek égis érő tornyot építeni Babelben, és ő buzdította az embereket arra, hogy imádják a csillagokat. Az asztrológia gyökerei tehát szintén az ősi babiloni valláshoz nyúlnak vissza. Az eredeti szöveg megfogalmazása szerint az emberek nem azért építettek Babelben tornyot, hogy feljussanak az égis, hanem azért, hogy onnan imádhassák a csillagokat. A torony egyfajta obszervatóriumként szolgált volna, ahol a csillagokat, a csillagképeket imádhatták az emberek. Régészeti ásatásokon számos ilyen toronyra bukkantak már a Babiloni-síkságon. Ezek a tornyok tehát az imádat helyei voltak. A következő versekben folytatódik Hám leszármazottainak felsorolása.

A 21. versben Sém leszármazottaihoz érkezünk: „*Születtek gyermekei Sémnek is, aki Héber összes fiainak ősatya, Jáfetnek pedig testvérbátyja volt*” (21. vers). A Héber névből származik a „héber” kifejezés, nem Ábrahámától jön tehát ez a megnevezés, hanem Ábrahám elődjétől, Hébertől. A 22. vers felsorolja Sém fiait, a 23. versben Arám fiai találhatóak, de mi csak koncentráljunk Héberre, és kövessük az ő vonalát. „*Hébernek is lett két fia: az egyiknek neve Péleg, mivelhogy az ő idejében osztatott el a föld, testvérenek pedig neve Joktán*” (25. vers - Károli). „Mivelhogy az ő idejében osztatott el a föld” – egyesek

ezt a kijelentést a kontinensek szétválásának tudományos elméletével hozzák összefüggésbe. Az elmélet értelmében eredetileg minden kontinens egy összefüggő szárazföldet alkotott, egy időben viszont a kontinensek szétváltak, és egyre inkább eltávolodtak egymástól. Az elméletet alátámasztandó a tudósok a 25. versre utalnak a Bibliában. Ha azonban végigmegegyünk az időrendi táblázatokon, azt találjuk, hogy Peleg Babel tornyának idejében élt, Babel tornyánál pedig az embercsoportok szétválására és a különféle népek kialakulására került sor. A 25. versben szereplő kijelentés tehát valószínűleg arra utal, hogy akkortájt váltak szét a föld népei, nem pedig arra, hogy akkor váltak szét a kontinensek a tudományos elmélet értelmében – bár ezt az elméletet önmagában nem vethetjük el. A 28. versben szereplő leszármazottak között találjuk Jóbát is, aki nagy valószínűséggel Jób volt Jób könyvéből, de ezzel majd később foglalkozunk, amikor Ábrahám leszármazottaihoz érünk.

11. fejezet: *„Az egész földnek egy nyelve és egyféle beszéde volt”* (1. vers) – ez a nyelv valószínűleg a héber volt, hiszen Mózes első könyvének elején olyan embereket sorol fel az Ige, akik héber névvel rendelkeztek, nevüknek pedig héberül volt konkrét jelentése, így elképzelhető, hogy az eredeti nyelv ezen a ponton a héber volt. *„Amikor útnak indultak keletről, Sineár földjén egy völgyre találtak, és ott letelepedtek. Azt mondták egymásnak: Gyertek, vessünk téglát, és égessük ki jól! És a téglá lett az építőkövük, a földi szurok pedig a habarcsuk”* (2-3. vers). Ez azért érdekes, mert rámutat, hogy az özönvíz után az embereknek voltak tégláégető kemencéi. Vagyis nemcsak egyszerűen kövekből építették házaikat, hanem ismerték a tégláégetés előrehaladottabb technikáját – voltak égetőkemencéik, amelyekben alaposan ki tudták égetni a téglát. A téglá lett tehát az emberek építőköve, és el is kezdtek buzgón építkezni: megépítették Ninive városát, Babilon városát – ezen városok építési munkálataiba mind Nimród idejében fogtak bele Nimród ösztönzésére. *„Azután ezt mondták: Gyertek, építsünk magunknak várost és tornyot, amelynek teteje az égig érjen, és szerezzünk magunknak nevet, hogy el ne széledjünk az egész föld színén”* (4. vers). Az Úr azonban azt parancsolta nekik, hogy széledjenek szét szerte a világban, és népesítsék be az egész földet. Ők viszont megpróbálnak ellenszegülni Isten parancsának, és egy meghatározott területen akarnak mindannyian együtt letelepedni. *„Az Úr pedig leszállt, hogy lássa azt a várost és tornyot, amelyet az emberek építettek”* (5. vers). Ez az igevers ismét emberi szavakkal próbálja leírni Isten tetteit, mintha valóban arról lett volna szó, hogy Istennek le kell szállnia a földre ahhoz, hogy az emberek tevékenységét megvizsgálhassa. Isten mindenütt jelenvaló, ő kezdettől fogva figyelemmel kísérte a történéseket. *„Akkor ezt mondta az Úr: Most még egy nép ez, és mindnyájuknak egy a nyelve. De ez csak a kezdete annak, amit tenni akarnak. És most semmi sem gátolja őket, hogy véghezvigyék mindazt, amit elterveznek”* (6. vers). Egy vallási rendszer van itt kialakulófélben. Lehetséges, hogy eredetileg Isten valóban jelként helyezte a csillagokat az égre, és az evangélium kiolvasható volt az állatövi jegyekből – az oroszlánból, a szüzből stb. A Sátán azonban mindig fogja Isten dolgait, és eltorzítja azokat. Nem volt

ez másként a csillagokkal sem, és bár Isten eredetileg terveinek üzenetét helyezte az égboltra, a Sátán az üzenet kiolvasásának tudományát az asztrológiára torzította, amely már korán, a babiloni időszakban megjelent. Egészen konkrétan épp Babelben, ahol az emberek egy obszervatóriumot akartak építeni, hogy figyelhessék a csillagképeket az égen. Ahogy az imént említettem, elképzelhető azonban, hogy eredetileg Isten emberekhez szóló valóban ott volt a csillagokban. Úgy tűnik, hogy a napkeleti bölcsek, akik keletről érkeztek, hogy megtalálják a gyermek Krisztust, a csillagokból olvasták ki helyesen azt az üzenetet, amit Isten odahelyezett: *„Mert láttuk az ő csillagát, amikor feltűnt, és eljöttünk, hogy imádjuk őt”* (Máté 2:2). Az Igében azt olvassuk, hogy Isten a csillagokat jelként is helyezte az égre, de aztán a Sátán torzításaként megjelent az asztrológia, mégpedig Babelben, ahol az emberek a csillagoktól vártak útmutatást, nem pedig Istentől. Isten az ő Igéjében helyteleníti az asztrológiát, a csillagjósítások készítését – Isten keményen felszólal azok ellen Ézsaiás könyvében, akik a csillagoktól várnak útmutatást. A csillagjósítás, a horoszkópkészítés gyökerei tehát az ősidőkbe nyúlnak vissza, bár elképzelhető, hogy mint oly sok más esetben, a kezdetben az egész még tiszta volt, a csillagokból Isten üzenetét olvashatták ki az emberek, idővel azonban ezek a gyakorlatok a Sátán munkájává váltak. Isten tehát, amikor látta a dolgok alakulását, ezt mondta: *„Menjünk csak le és zavarjuk ott össze a nyelvüket, hogy ne értsék egymás nyelvét! Így szélesztette szét őket onnan az Úr az egész föld színére, és abbahagyták a város építését. Ezért nevezték azt Babelnek, mert ott zavarta össze az Úr az egész föld nyelvét, és onnan szélesztette szét őket az Úr az egész föld színére”* (7-9. vers).

A különféle nyelvek kialakulása valóban hatalmas csoda volt. Érdekes, hogy mi angol ajkúak sokszor azt gondoljuk az angol nyelvről, amellyel felnőttünk, hogy milyen kiváló nyelv is ez, és milyen nagyszerűen ki lehet fejezni vele gondolatokat. Mindemellett pedig hajlamosak vagyunk azt gondolni, hogy a kőkorszakban élt egyszerű népek egy sokkal primitívebb nyelvvvel rendelkeztek. Érdekes azonban, hogy gyakran épp a legprimitívebbnek ítélt népek rendelkeznek a legkomplexebb nyelvvvel. Nem véletlen tehát, hogy sokszor nem kis nehézséggel találja magát szembe az, aki megpróbálja a Bibliát egyes „primitív” népek nyelvére lefordítani. Azt gondolná az ember, hogy könnyű feladat lefordítani például azt a mondatot, hogy a férfi elment gyülekezetbe. Csakhogy számos egyszerű nép nyelvében több szó is létezik a férfire, ahhoz pedig, hogy a megfelelőt kiválasszuk, tudnunk kell, hogy olyan férfiről van-e szó, akit jól ismerünk, vagy csak kevésbé, illetve hogy szeretjük-e, vagy sem, sőt, hogy tiszteljük-e, mert minden viszonyt más-más szó jelöl. Egyes nyelvekben akár 20 különböző szó is jelentheti a férfit. Számos ismerettel kell tehát rendelkeznie a fordítónak arról a bizonyos férfiről, mielőtt eldöntheti, melyik szót illessze a fordításba. De nézzük csak a mondat állítmányát: „elment.” Ennek kapcsán ismét felmerül a kérdés: egyszer ment csak életében gyülekezetbe, vagy néha-néha eljárt? Megszokott dolog volt az életében, hogy gyülekezetbe járt, vagy csak ritkán tett ilyet? Még az sem mindegy tehát, mikor milyen

állítmányt használ a fordító. Olyan sok oldalról kell megvizsgálni a szavakat, hogy egy idő után az ember legszívesebben csak feladná, mert olyan komplex nyelvekkel találja magát szemben. Van egy barátom, aki egyszer János evangéliumát fordította a panamai choco nyelvjárásra egy helybéli segítségével. Egyik nap elérkezett arra pontra, amikor Jézus a porba köpött, sárrá gyúrta azt, bekente vele a vak ember szemét, majd azt mondta neki, mosakodjon meg a Siloám-tavában. Amikor a „köpött” kifejezés lefordítására került a sor, a helybéli megkérdezte a barátomtól: „De pontosan hogyan köpött Jézus?” Hiszen sokféleképpen köphet az ember. A barátom pedig a fejét fogta, hiszen az angolban csak egy szó létezik rá, míg a choco nyelvjárásban sokkal több. A helybéli tehát azt kérdezte barátomtól, hogyan köpött Jézus: a földre köpött és ott keverte a sarat? Vagy vett egy kis földet, a markába köpött, és ott keverte össze? Vagy esetleg földdel megkente a vak ember szemét, majd ráköpött? Mindegyik köpésfajtát más szó jelöl ugyanis a choco nyelvjárásban. Ennyire pontosan nem tudjuk, mit tett Jézus, de a probléma önmagában is nagyon érdekes. Rendkívül izgalmas, hogy az emberek, akármennyire egyszerű népek is számítanak, igen fejlett nyelvvel rendelkeznek, és komplex módon kommunikálnak – akár morgással, akár dalolva, akár beszélt nyelven, még a legegyszerűbb népek is képesek komplex gondolataikat közvetíteni. Ez mindenképpen egy olyan sajátosság, amely megkülönbözteti az embert az állatoktól. Az állatvilágban ugyanis semmi sem hasonlítható az emberek közötti komplex kommunikációhoz. Ezen a ponton tehát Babelben kialakultak a különféle nyelvek – az alapvető nyelvcsaládok, illetve azon belül is a további variánsok. Így magyarázhatjuk például az újlatin nyelvek közti hasonlóságot – hiszen a spanyol, a portugál és a francia hasonlítanak egymásra. Sőt azt is láthatjuk, hogy az angol nyelv például sokat átvett a latinból, illetve a görögből. Isten tehát létrehozott mindenféle nyelvet, az emberek pedig a beszélt nyelv szerint bizonyosan csoportokba verődtek, amelyeken belül tudtak egymással kommunikálni, az egyes csoportok pedig elkülönültek egymástól, és szétszéledtek a világ minden pontjára.

Most koncentráljuk Ábrahámra, hiszen erre halad tovább a történet. *„Ez Sém nemzetsége”* – az Ige itt ismét Sém leszármazottaival foglalkozik, de most már egyértelműen Ábrahám felé halad. *„Sém százéves volt, amikor Arpaksadot nemzette, két évvel az özönvíz után. Arpaksad születése után Sém ötszáz évig élt, és még nemzett fiaikat és leányokat”* (10-11. vers). Sém tehát körülbelül hatszáz évet élt. *„Arpaksad harmincöt éves volt, amikor Selahot nemzette. Selah születése után Arpaksad négyszázhárom évig élt, és még nemzett fiaikat és leányokat”* (12-13. vers). Így folytatódik a felsorolás egészen Ábrahámig. Ugorjunk tehát a 26. vershez: *„Amikor Táré hetvenéves volt Abrámot, Náhórt és Háránt nemzette”* (26. vers). Nem tudjuk, ilyen sorrendben születtek-e Táré fiai, sőt azt sem tudjuk, hány éves volt Táré, amikor Ábrahám született. Az is lehetséges, hogy Ábrahám a harmadik fiú volt a sorban. Azt azonban elárulja az Ige, hogy 70 éves korában Tárének ez a három fia volt. Azt követően pedig még sokáig élt Táré. *„Ez Táré nemzetsége: Táré nemzette Abrámot, Náhórt és Háránt. Hárán nemzette Lótót.*

Hárán meghalt még apja életében a szülőföldjén, Úr-Kaszdimban. Abrám és Náhór feleséget vettek maguknak: Abrám feleségének Száraj volt a neve, Náhór feleségének pedig Milká volt a neve: Ő Háránnak, Milká apjának és Jiszká apjának volt a leánya” (27-29. vers) – vagyis Náhór az unokahúgát vette feleségül. *„Száraj azonban meddő volt, nem volt gyermeke. Táré fogta fiát, Abrámot, és Lótót, fiának, Háránnak a fiát, és menyét, Szárajt, fiának, Ábrámnak a feleségét, és elindult velük Úr-Kaszimból, hogy Kánaán földjére menjen. Eljutottak Háránig, és ott letelepedtek*” (30-31. vers). Ábrámnak nem volt saját fia, így Hárán halála után Ábrám mintegy örökbe fogadta Lótót, és együtt indultak útnak. Elmentek Úr-Kaszimból – ezen a területen jelentek meg hamis vallások, a panteizmus, a politeizmus, így elhagyták ezt a földet, hogy Kánaánba menjenek. Útközben eljutottak Háránig, és ott telepedtek le. Az a tény, hogy mindannyian útnak indultak Kánaánba arra enged következtetni, hogy kezdetben Ábrahám édesapja is elhívást kaphatott Istentől, hogy hagyják el Úr-Kaszim környékét, amely szellemileg romlottá vált, és vándoroljanak el egy teljesen más területre. Ők azonban csak Háránig jutottak, és ott letelepedtek.

„Táré kétszázöt éves volt, amikor meghalt Háránban” (32. vers). Ezen a ponton az Igében egy látszólagos ellentmondást találunk. Amikor megnézzük, mit mond István az Újszövetségben Ábrahám elhívásáról, azt olvassuk, hogy Ábrahám apja halála után hagyta el Háránt, és vándorolt Kánaánba (Apcsel 7:4). Ha azonban összeadjuk az éveket, azt találjuk, hogy Táré 205 évet élt, és ha 70 éves volt, amikor Ábrahám született, Ábrahám pedig 75 éves korában hagyta el Háránt, 70 és 75 egyenlő 145 évvel, míg az Ige szerint Táré 205 évig élt, vagyis nem egyeznek a számadatok. Mi erre a megoldás? Több lehetőség is létezik. Ez egyik megoldás, hogy Ábrahám nem az elsőszülött fiú volt, vagyis a három fiú felsorolása az Igében nem születési sorrendben történt, hanem fontossági sorrendben. Elképzelhető, hogy Ábrahám később született. Lehetséges, hogy Hárán született akkor, amikor Táré 70 éves volt, Ábrahám pedig később született, de arról nem ír az Ige, hogy Táré akkor épp hány éves volt. Ez tehát az egyik lehetséges magyarázat. Ez alapján Ábrahám késői gyerek volt, és mire ő elérte a 75 éves kort, édesapja valóban 205 éves volt. Ez nagyonis lehetséges. Egy másik lehetőség, hogy István Táré szellemi értelemben vett halálára utal. Emlékeztek, amikor az Újszövetségben egyszer odament egy fiatalember Jézushoz, és azt mondta: *„Követlek téged, de előbb engedd meg, hogy eltemessem az apámat.”* Jézus erre azt mondta: *„Kövess engem, és hagyd a halottakra, hogy eltemessék halottaikat!”* (Máté 8:22). *„Előbb engedd meg, hogy eltemessem az apámat”* – gyakori szófordulat volt ez abban az időben. Nem azt jelentette, hogy a fiatalember édesapja halott volt, vagyis Jézus válasza nem azt mutatja, hogy Jézus nem akarta megérteni, hogy a fiatalember édesapja meghalt, és nem akarta engedni, hogy eltemesse. Ezzel a gyakori szófordulattal ugyanis akkortájt azt akarták kommunikálni az emberek, hogy nem azonnal kívánnak megtenni valamit, hanem csak később. Lehet, hogy az édesapád kiváló egészségnek örvendett, és akár még 50-60 évig is élhetett, mégis ezt a szófordulatot használtad volna abban az időben, hogy

kifejezd, időre van szükséged, nem akard azonnal megtenni, amit kérnek tőled. Ennek fényében el tudom képzelni, hogy István sem Táré tényleges halálára utal, hanem arra, hogy Táré Háránban szellemi értelemben halt meg, mert hamis isteneket kezdett imádni, Ábrahám pedig abban a pillanatban döbbsent rá, hogy egyedül kellett továbbvándorolnia. Így fogta feleségét, Sárát, illetve Lótót, szolgálóit és mindenét, amije volt, és elindult arra földre, amit nekik ígért Isten. Úr-Kaszimból Háránba körülbelül 900 kilométer volt az út északnyugati irányba. Háránból pedig 600 kilométert kellett megtenni Kánaánig, pontosabban Sikem környékéig, ahová végül eljutnak. Ábrahám Istennek engedelmeskedve indult útnak Úr-Kaszimból, amikor azonban Háránba érkeztek családjával, ott telepedtek le. Lehet, hogy édesapja unszolására, aki azt mondogatta, Hárán is megfelel, hiszen kellemes hely, egy idő után azonban bekövetkezett Táré szellemi halála, amelyre István is utalhatott. Amikor pedig Táré szellemi értelemben meghalt, Ábrahám rádöbbsent, hogy el kell hagynia édesapját és családját, és el kell vándorolnia arra a földre, amelyet Isten megígért neki. Ne dobjátok tehát sutba hiteteket csak azért, mert látszólag ellentmondás van az éveket illetően ebben az ígérésben, hiszen a problémára több lehetséges megoldás is létezik, bár nem tudjuk pontosan, melyik a helyes.

12. fejezet: *„Az Úr ezt mondta Abrámnak: Menj el földedről, rokonságod közül és atyád házából arra a földre, amelyet mutatok neked!”* (1. vers). Ezen a ponton tehát Ábrahám nem volt teljesen engedelmes. Nagyon érdekesnek találom ezt, hiszen az Újszövetség Ábrahámot mindig a hit hőseként emlegeti – egy olyan ember példaként, aki hitt és bízott Istenben. Amikor mi a hitről olvasunk, gyakran elkeseredünk, mert látjuk, milyen gyengék vagyunk, és hányszor elbuktunk már. Jó azonban tudni, hogy Ábrahám sem volt tökéletes. Ábrahám hite sem volt tökéletes. Olyan jó tudni, hogy sem nekünk, sem hitünknek nem kell tökéletesnek lennie ahhoz, hogy Isten szeressen bennünket. Isten azt mondta neki, hagyja el Úr-Kaszimot, és menjen el Kánaánba. Erre ők megálltak Háránban, és ott letelepedtek. Ezáltal nem engedelmeskedtek maradéktalanul az Úrnak. Láthatjuk tehát, hogy még a hit hőseinek is vannak gyenge pillanatai. És csak azért, mert neked is vannak gyenge pillanataid, és időnként megcsúszik a lábad, ez még nem jelenti azt, hogy Isten nem tisztel téged és a hitedet, vagy hogy Isten nem szeret, és többé nem akar hatalmas módon munkálkodni az életedben. Csak azért, mert hibázol, és megállsz Háránban, Isten még nem vonja vissza elhívását az életedre. Ez nem jelenti azt, hogy minden esélyedet eljátszottad arra, hogy betöltsd Isten elhívását, és megvalósítsd, amit Isten a szívedre helyezett. Ábrahám is megállt Háránban, de aztán elérkezett az idő, hogy elinduljon, és el is indult. Számodra is elérkezett az idő, hogy Háránból továbbindulj.

„Az Úr ezt mondta Abrámnak: Menj el földedről, rokonságod közül és atyád házából arra a földre, amelyet mutatok neked!” Isten szövetségre lép Ábrahámmal: *„Nagy néppé teszek, és megáldalak, nagygyá teszem nevedet, és áldás leszel”* (2. vers). Isten pedig minden egyes ígérteét betöltötte. Nagy néppé tette

Ábrahám leszármazottait. Megáldotta őt, és naggyá tette Ábrahám nevét, hiszen Ábrahám nevét mind a mai napig tisztelik és becsülik. *„Megáldom a téged áldókat, s megátkozom a téged gyalázókat. Általad nyer áldást a föld minden nemzetsége”* (3. vers) – itt hangzik el az ígéret, hogy a Messiás Ábrahám leszármazottja lesz, és nem csak a zsidó népre hoz áldást, hanem a föld minden népére. *„Ábrám elment, ahogyan azt az Úr mondta neki, és Lót is vele ment. Ábrám hetvenöt éves volt, amikor kijött Háránból. Fogta Ábrám Szárajt, a feleségét, és Lótot, a testvére fiát, meg minden szerzeményüket, amit csak szereztek, mindenkit, akikre Háránban tettek szert, és elindultak, hogy Kánaán földjére menjenek. El is érkeztek Kánaán földjére”* (4-5. vers) – 600 kilométert kellett megtenniük, ami abban az időben nem kis időbe telt. *„Majd átvonult Ábrám az országon egészen a sikemi szenthelyig, Móré tölgyeséig. Akkor még a kánaániak voltak ezen a földön”* (6. vers) – vagyis Kánaán leszármazottai. *„Az Úr megjelent Ábrámnak, és ezt mondta: A te utódaidnak fogom adni ezt a földet! Ő pedig oltárt épített ott az Úrnak, aki megjelent neki”* (7. vers). Látnunk kell azonban, hogy Isten ígérete, hogy Ábrahám utódainak adja azt a földet, ezen a ponton a palesztinokat is magába foglalja, hiszen az arab nép is Ábrámtól származik Izmaelen keresztül. Ezen a ponton tehát Isten ígérete nem csak a zsidóknak, hanem az araboknak is szól. Később azonban, amikor Isten megismétli ígéretét Jákobnak, az az ígéret már csak a zsidó népre vonatkozik, az arab népre nem. *„Onnan továbbvonult a Bételről keletre eső hegyvidékre, és felütötte sátrát. Bétel esett nyugatra, Aj pedig keletre.”* Később, amikor Józsué elfoglalta a földet, és Jerikóhoz ért, arról olvasunk, hogy elfoglalja Ajt, majd Bételt. Ábrahámnak most már van egy kedvenc helye ezen a környéken, közel Bételhez, mégpedig Bétel és Aj között. Azon a környéken ez a legmagasabban fekvő terület, ahonnan csodálatos a kilátás. Körülbelül 15 kilométerre Jeruzsálemtől északra fekszik, körülbelül 30 kilométerre Sikemtől. Erről a pontról belátható a Jordán völgye, Samária, sőt Jeruzsálem is. Csodálatos onnan a kilátás! *„Oltárt épített ott is az Úrnak, és segítségül hívta az Úr nevét”* (8. vers). *„Azután útnak indult Ábrám, és továbbvonult a Délvidék felé”* (9. vers).

„Egyszer éhínség támadt azon a földön. Ekkor lement Ábrám Egyiptomba, hogy ott tartózkodjék, mert súlyos éhínség volt azon a földön” (10. vers). *„Amikor már közel járt Egyiptomhoz, ezt mondta feleségének, Szárajnak”* – figyeljük csak meg a hit emberét - *„Nézd csak! Tudom, hogy szép arcú asszony vagy”* (11. vers) – csodálatos, hogy ezt mondja feleségének, aki ekkor már 65 éves. Mivel azonban abban a korban hosszabb ideig éltek az emberek, elképzelhető, hogy 65 évesen Sára még szépségének teljében volt. Ábrahám 160 évig élt, így a 65 éves kor még nem számított olyan öregnek. *„Ha meglátnak az egyiptomiak, azt mondják majd: Ez a felesége! És engem megölnek, téged pedig életben hagynak”* (12. vers) – pontosabban elvisznek a háremükbe. Az egyiptomi uralkodók körében elterjedt gyakorlat volt, hogy ha megtetszett nekik egy asszony, megölték a férjüket, az asszonyt pedig elhurcolták háremükbe. *„Mondd, hogy a húgom vagy, hogy jó sorom legyen a te réveden, és életben maradjanak általad”* (13.

vers). Itt láthatjuk a hit hőst, Ábrahámot – még a hit nagy embereinek is vannak gyenge pillanatai. Engem ez nagyon bátorít, mert bizony nekem is vannak gyenge pillanataim, és hajlamos vagyok azt gondolni, hogy amint elgyengülök, Isten azonnal azt mondja, rendben, ennyi volt, megkaptad az esélyt, most pedig eltöröllek a föld színéről. Pedig Isten nem ilyen. Isten továbbra is tisztelte és megáldotta Ábrahámot, bár nem volt tökéletes. Isten azonban nem tökéletes embereket használ, mert ilyenek nem léteznek. Így hát nem aggódj amiatt, hogy nem vagy tökéletes, és ne gondold, hogy Isten elutasít, mert nem vagy tökéletes, és nem tud téged használni. Isten megáldotta és használta Ábrahámot, bár egyes esetekben meggyengült a hite, ahogy az velünk is előfordul. *„Így is történt. Amikor Abrám Egyiptomba érkezett, az egyiptomiak látták, hogy nagyon szép az asszony. A fáraó főemberei is meglátták őt, dicsérték a fáraónak, és elvitték az asszonyt a fáraó házába. Abrámnak pedig jó sora lett az asszony révén: lettek neki juhjai, marhái és szamarai, szolgálói és szolgálói, nőtény szamarai és tevéi. De nagy csapásokkal sújtotta az Úr a fáraót és házát Abrám felesége, Száraj miatt. Hivatta azért a fáraó Abrámot, és ezt mondta: Mit tettél velem? Miért nem mondtad meg nekem, hogy a feleséged? Miért mondtad, hogy a húgod? Csak ezért vettem feleségül. Most aztán itt a feleséged, fogd, és menj! Embereket is rendelt mellé a fáraó, és azok kivezették őt, feleségét és mindenét, amije csak volt”* (14-20. vers). A fáraótól különleges védelmet kapott, hogy ne bánthassák őket, és ne próbálhassák megfosztani őt feleségétől, Szárajtól. Itt találkozhatunk tehát az Igében Ábrahámmal, akinek a vérvonalát nyomon követhetjük majd az Igében egészen Krisztusig, ahogy a Biblia bemutatja egy nép kialakulását, illetve azt, hogyan jön el a világ megváltója a zsidó népen keresztül a világba.

Isten áldjon benneteket, és gazdagítsa szíveteket és elméteket a lélek dolgaival! Hadd értsük meg jobban az ő Igéjét, hadd növekedjünk hitben és ismeretben! Az Úr legyen veletek, áldjon meg benneteket, tartson meg, és erősítsen meg szeretetében. Jézus nevében, ámen.